

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

Senaatti-kiinteistöt kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja on perehtynyt lausuntopyyntöön. Senaatti toteaa, että rakennetun ympäristön tietojärjestelmän luominen on kannatettava, ajan tasalla olevat tiedot kaavoista, valmistelussa olevista kaavoista niiden laadinnan eri vaiheissa sekä tonttijaot palvelisivat suurta joukkoa kyseisten tietojen tarvitsijoita.

Senaatti yhtyy Metsähallituksen esitykseen perusteluosan kohta 2.1.15 Digitaalinen turvallisuus: Turvallisuuden näkökulmasta on perusteltua ottaa huomioon järjestelmän tietoturvaluottelu ja mm. kyberhyökkäysten uhkien todennäköisyys ja niihin varautuminen. Kun rakennusten tarkat tiedot viedään yhteen paikkaan, on syytä varmistua, etteivät tiedot voi joutua väärin käsiin puutteellisen tietoturvan vuoksi.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

Ei lausuttavaa

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Senaatti on kiinnittänyt huomiota nykyisissä ympäristöissä virheellisten tietojen korjaamisen vaikeuteen. Aina korjatut tiedot eivät säily järjestelmissä, vaan ne saattavat korvautua myöhemmin vanhoilla tiedoilla, esimerkiksi kiinteistöverotustietojen korjaus. Perustietojen korjaaminen ilman rakennuslupakäsittelyä on nykyisin haastavaa kuntien kautta. (Viittaukset: Sivu 16, kohta 2.1.5 Rakennus- ja huoneistotiedot väestötietojärjestelmässä ja Sivu 23, kohta 2.1.11 Omadata)

Tiedonsaantioikeutta tulisi näkemyksemme mukaan täydentää myös muiden kattamaan kaikki turvallisuusviranomaiset sekä liikelaitokset. (Viittaus: Sivu 82-83, kohta 7.1 Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä)

Maksuton tietojen saanti tulisi näkemyksemme mukaan antaa myös kaikille turvallisuusviranomaisille ja liikelaitoksille. (Viittaus: Sivu 53, kohta 4.3.2 Vaikutukset valtion viranomaisiin)

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että ehdotettua lakia ei sovellettaisi puolustustarkoitusta varten tapahtuvaa alueidenkäyttöä ja rakentamista koskevien salassa pidettävien tietojen käsittelyyn. Näkemyksemme mukaan myös muiden turvallisuusviranomaisten vastaavat tiedot tulisi huomioida salassa pidettävien tietojen käsittelyn osalta. (Viittaus: Sivu 73-74, kohta 7.1 Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä)

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

Jos voimassa olevien kaavojen ja tonttijakojen saattamisesta tietomallimuotoon ei säädetä, on järjestelmä pitkään hyvin vajavainen tietojen osalta. Voimassa olevien kaavojen osalta tulisi tukeutua jatkossakin kuntien palveluihin tietopyyntöjen muodossa. Voimassa olevien kaavojen saattamisesta tietomallimuotoon osalta voitaisiin kirjata siirtymäaika tietojen siirtämiseen liittyen.

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

Senaatti kannattaa ehdotusta, että PRT (pysyvä rakennustunnus) säilyy ja rakennustietovarannon tiedot vastaisivat pääasiassa nykyisiä rakennus- ja huoneistotietoja, joita tallennetaan väestötietojärjestelmään. Monilla kiinteistönomistajalla kiinteistöjärjestelmät on rakennettu tietojen siirron kannalta vastaamaan mahdollisuuksien mukaan nykyisen väestötietojärjestelmän tietosisältöä.

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

Senaatti kannattaa esitettyä ehdotusta, että Suomen ympäristökeskus hallinnoi ja valvoo tietojen luovutusta.

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

-

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

Virhe sivulla 38, kohdassa 4.2.1.5 Vaikutukset valtiontalouteen. Puolustushallinnon rakennuslaitos on lailla lakkautettu 31.12.2020 ja sen aiempaa tehtävää hoitaa 1.1.2021 alkaen Puolustuskiinteistöt. Puolustuskiinteistöt on osa Senaatti-konsernia.

Tietoturvan kannalta konesalien tulisi näkemyksemme mukaan sijaita vain Suomessa (Viittaus: Sivu 56, kohta 4.4 Ympäristövaikutukset). Esityksessä viitataan myös kansainvälisiin pilvipalveluihin (Viittaus: Sivu 58, kohta 4.5. Tietoyhteiskuntavaikutukset)

Kaijala Elsa
Senaatti-kiinteistöt